

కౌముది శ్రీతఖద

బాట్రైచెప్పిల్ల

- భువనచందు

(పొరంభం)

నా పేరు సీత. మా ఊళ్ళో ముగ్గురు సీతలున్నారు. అందరికంటే చిన్నదాన్ని నేనే. అందుకే నన్ను 'మూడో సీత' అనేవాళ్ళు. పెద్ద సీతకి ఆ మధ్య పెళ్ళయిపోయింది. వాళ్ళ అమ్మా నాన్నా చూపించిన ఓ 'శరగోపం'గాడ్డి నోరెత్తకుండా పెళ్ళి చేసుకుని 'పిచ్చిగోరె'లాగా వాడెనకాల వెళ్ళింది.

అప్పటికీ, "అదేమిటే పెద్ద సీతా, ఆ చీపురు పుల్లగాడ్డి నువ్వేలా పెళ్ళిచేసుకుంటావే?" అని దాని పెళ్ళి చూపులరోజనే అడిగా.

"ముందిక్కడ్డించి పోతావా పోవా? పిదపబుద్దులూ!" అంటూ నా నెత్తిమీద ఓ మొట్టికాయ తగిలించింది వాళ్ల నాయనమ్మ. ఆవిడో పూర్వ సువాసిని. నాకు కోపం ముంచుకొచ్చి, "ఎయ్..సిటీ పోలీసూ. నేనేమీ నీ మనవరాల్లాగా మూగమొద్దునికాను.. జాగర్త" అన్నా.

"ఎం చేస్తావే భడవా?" అంటూ కోపంగా నా వైపుకి పరిగెత్తుకొచ్చింది.

"ఈసారి మంగలి అనంతయ్యతో చెప్పి నీ గుండుకి గాటు పెట్టిస్తా!" అని ఇంకా దూరంగా పరిగెడుతూ అరిచా.

"నిన్నూ..నిన్నూ.." అంటూ ఆవిడ నా వెంటపడటం, నేను ఛంగున గోడ గంతేయడం, ఆవిడ బేలన్న తప్పి గోడకి గుధ్యకోవటం, తళతళలాడే మరచెంబులాంటి ఆవిడ గుండు మీంచి రక్కం 'ధార'కట్టడం ఒకేసారి జరిగినే.

ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, నేనెపుడూ కావాలని తప్పులు చెయ్యకపోయినా, వాటంతట అవే జరుగుతూ ఉంటే.

మా నాన్న నవ్వేసి ఊరుకునేవాడుగానీ, మా అమ్మ మాత్రం ఏ మాత్రం 'విచారణ' జరపకుండా నా వీపు విమానం మోత మోగించేది.

అందుకే, ఒక్క అన్నం తినేటప్పుడు తప్ప మిగతా సమయాల్లో నేను నాన్న కూచిని.

పెద్ద సీత పెళ్ళిచూపులనాడు జరిగిన గోలకి అది నాతో మాట్లాట్లం మానేసింది.

"నేను చాలా మంచిదాన్ని. నాతో ఎవరైనా సరే పోయిగా మాట్లాడొచ్చు!" అని దానికి వినిపించేట్లు నేను రెండు మూడుసార్లు అరిచినా, అది మాత్రం వినపడనట్లు 'యాక్కు' చేసింది. నాకేం?

మొత్తానికి పెద్ద సీత పెళ్ళి నేను మాడకుండానే జరిగిపోయింది. మా అమ్మా నాన్నా వెళ్ళారుగానీ, నన్ను మాత్రం తీసుకెళ్లా. అలకపాన్న మీద ఆ 'శరగోపం'గాడు అలిగాడనీ, నానా కోరికలూ కోరాడనీ తరవాత తెలిసింది. నేనే గనక అక్కడుంటే అవన్నీ సాగనిచేదాన్నా?

ఇక రెండో సీత విషయానికాస్తే అది ఎస్ట్రీ వరకూ చదివిందిగానీ ఉత్త పిచ్చిమొద్దు. ఎంతసేపూ 'యా వోణీ మా బావ చొంబాయి నించి తెచ్చా'డనో, 'యా గాజులు మా బాబాయి అమెరికానించి తెచ్చా'డనో గొప్పలు చెప్పుకోవడం తప్ప బుర్రలో మాత్రం 'గుజ్జు' లేదు. ఉత్తివాగుడు కాయ.

అవన్నీ మా వూరి సంతలో కొన్నవని మాకు తెలీదా? మొన్న ఓసారి వాళ్ళింటికి వెడితే, "ఒనే పిల్లముండా! మా చిన్నబావ యా జడకుపైల్ని నాకోసం జబల్పారు నించి తెప్పించాడు తెలుసా?" అని జడకుపైలు చూపించింది. మరి నాకు కోపం వచ్చిందంటే రాదా?

"అమ్మా సీతా.. నా బంగారు తల్లి, మా బావ పంపిన జడకుపైలు చూసి పెట్టవా!" అని మర్యాదగా, లాలనగా అడిగితే ఎంత బాగుంటుందీ! అలాక్కాక 'ఒనే పిల్లముండా' అంటే చిర్మతదా? నేనూ ఊరుకోకుండా, "ఒనే పెద్దముండా.. మదార్ సాయిబు తమ్ముడి కొట్లో కొన్న జడకుపైలు జబల్పారువంటే నమ్మడానికి నేనేమన్న నీలాగా పశ్చసుద్దనిటే? అసలు జబల్పారు ఎక్కడుందో అదైనా నీకు తెలుసా? జంతికలు కొనిపెట్టమంటేనే ఏడిచే మీ పీనాసి బావ, జడకుపైలు తెప్పిస్తుడటే? నీ గొప్పలు నా దగ్గర కావే భాడకావీ!" అని అందరూ వినేట్టు అరిచా.

అంతే! వాళ్ళ నాన్న పడక్కుర్చీలోంచి గభాల్లు లేచి కిందపడి, 'తిత్..తిత్..తిత్తిక్' అంటూ వింతగా అరిచాడు. కోపం వస్తే ఆయనకి నత్తి ఎక్కువోతుంది.

రెండో సీత ముఖం 'వృగా' చేసుకుని బావురుమంది.

"ఆ ముళ్ళ కంపతో నీకెందుకే బుధ్మిలేనిదానా" అంటూ వాళ్ళమ్మ దాన్ని లోపలికి లాక్కెళ్ళి ధడాల్లు నా మొహం మీదే తలుపు వేసేసింది.

నేను విజయగర్యంతో ఇంటికొచ్చా. ఓ గంట అయ్యాక 'కబురు' అందిందనుకుంటా.., "మళ్ళీ నోరుపోరేసుకున్నావుట గదే రాస్కుల్లో" అంటూ నాకు 'తలంటి' మొదలెట్టింది మా అమ్మ.

తలంటి అంటే మీకు తెలీదుగా! తిట్ల పురాణాన్ని 'తలంటి' అనీ, చితగ్గొట్టటాన్ని 'తాప్మామర్మా' అనీ మా పల్లెటూళ్ళలో వాడతారు.

ఇంత జరిగిందా! ఆ సీతే సాయంత్రం గుళ్ళో కనపడి, "నేవ్ సీతా, నాకు పెళ్ళి సంబంధాలు చూస్తున్నారే?" అంటూ సంభమంగా చెప్పి, తెగ మురుసుకుంది. దాన్నేమనాలీ? అయినా,

"ఇప్పుడే పెళ్ళెందుకే, హాయిగా చదువుకోక?" అన్నాను పెద్ద ఆరిందాలా.

"పోవే! చదువుకుంటే ఏమెస్తుంది? పెళ్ళి చేసుకుంటే బోలెడు పట్టుచీరలూ నగలూ వస్తా!" అన్నది.

దీన్నెవడు బాగు చెయ్యగలడూ?

నా అల్లరి భరించలేక మా అమ్మ నన్ను తిట్టినా, మా నాన్నకి మాత్రం నేనంటే మహా ఇష్టం. ఫ్లీడరు సుబ్బారావ్ ఎం.ఎ.ఎల్.ఎల్.చి అనిపించుకునే కంటే 'ఆ గడుగ్గాయి సీత నాన్న' అనిపించుకోవడమే ఆయనకి ముద్దు. అదీ నిజమే.

మా వూరొచ్చి ఫ్లీడర్ సుబ్బారావుగారి ఇల్లెక్కడ అని ఎవరైనా అడగండి. కనీసం వాళ్ళు రెండు నిముషాలైనా ఆలోచిస్తారు.

అదీ 'అల్లరిసీత' ఇల్లెక్కడని అడగండి!.. క్షణంలో చూపిస్తారు. అదీ - మా వూళ్ళో నాకు వున్న పరపతి!

అసలు మా ఊరే వింతదైతే, మా వూరి పేరు ఇంకా వింతది. 'పెదపుల్లేటికురు'. ఓ రచయితగారు చాలా చరిత్రగంధాల్ని పరిశోధించి మా వూరికి ఆ పేరు ఎలా వచ్చిందో కనిపెట్టాడు కూడా.

ఓ పెద్దపులి మా ఊరికి దగ్గర్లో ఉన్న 'తమ్మిలేట్లో' నీళ్న తాగటానికి కమం తప్పకుండా వచ్చేదిట. ఆ సమయంలో మనుషులు కంటబడితే 'గురు గురు' మని బెదిరించేదే కానీ అపకారం చేసేది కాదుట. అందుకని మా వూర్మి 'పెద్దపులిగురు' అనేవాళ్నట. కాలకమాన పాటలీపుత్తం పాట్టగా మారినట్లు 'పెద్దపులిగురు' కాస్తా 'పెదపుల్లేటికురు'గా మారిందిట.

మా ఊరివారంతా యా కథని మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పుకుని మహాగ్ర్యంగా జబ్బులు చరుచుకుంటారు. కొండరైతే ఇంకా ముందుకెళ్లి, "పులి తాగిన నీళ్న తాగిన వాళ్నం, మాకు సాట్చే మగాడు యా జిల్లాలోనే లేడు!" అని గొప్పులు కూడా చెప్పుకుంటారు.

నేనయితే యా కథని భేస్తే నమ్మేదాన్నికాదు. ఎందుకంటే, పిల్లిని చూసినా భయపడే రకం మా జనాభాది. ఇహా పులి సంగతి చెప్పాలా?

ఒకటి మాత్రం నిజం. మా వాళ్న జబ్బులు చరచుటంలోనూ డబ్బా కొట్టుకోవటంలోనూ 'పహాల్వాన్లే'గానీ, ఎవరికి అపకారం చేసేవాళ్న కాదు. మిగతా వూళ్నల్లోలాగా మా వూర్మి దొమ్ములూ దోపిడిలు ఉండేవి కాదు. అందుకే మా నాన్న ఎంత గొప్ప స్థిడరైనా, ప్రాక్షిసు అంతంతమాత్రంగానే ఉండేది.

నేరాలు జరిగినప్పుడే కదా కోర్పులూ లాయర్లూ కళకళలాడేది. నేరాలే లేనప్పుడు విలవిలలేగా.

ఇంతకీ మా వూరు ఎలా వుంటుందో ఏమేం వున్నాయో గదూ! పచ్చని ఊరు. ఆకుపచ్చని రామచిలుకలా అందంగా మెరిసిపోతూ వుంటుంది. పెద్ద చెరువునిండా పద్మాలు.. చిన్న చెరువులో కలవపూలు.. చుట్టూ మామిడి తోటలా జీడిమామిడి తోటలూ ఓ శివాలయం, రాజరాజేశ్వరీ అమ్మవారు కొలువున్న ఓ ఆశమం, ఊరిపాలిమేరల్లో అడవి ఆంజనేయస్వామి, ఓ పైసూర్యాలు, మేడబడి, రెండు మూడు ప్రయివేటు సూర్యాలు, ఓ ఆసుపత్రి, ఓ మేజిప్పైటు కోర్పు, ఇక తాలుకాఫీసూ, పోస్తాఫీసూ ఇవన్నీ మాములే. ముఖ్యంగా చెప్పుకోవలసినది లైబ్రరీ. చాలాచాలా పుస్తకాలునై. అయిదారుగురు 'అరెమ్పీ' డాక్టర్లున్నారు. సరుకులు కొంటే ఓ బెల్లం ముక్కు కొంచెం శనగపప్పో లంచంగా ఇచ్చే కిరాణాకొట్టు ఓ పది ఉన్నై. ఓ ముసల్హాను భూతపైద్యుడు కూడా ఉన్నాడు.

ఓ రెండుమైళ్న నడిస్తే తమ్మిలేరు కనిపిస్తుంది. ఎంత బాగుంటుందో! అడివి జాంకాయలూ, కరేపాకూ వాక్కాయిలూ అక్కడినించే కొట్టుకొచ్చేవాళ్నం. మా పైసూర్యాలు ఆటపులంలో ఏభై ఏళ్నకి పై బడ్డ బూరుగు చెట్టుకూడా ఉంది. చూడటానికి అన్ని వూళ్నా ఒకేలాగ కనపడినా, దేని ప్రత్యేకత దానిదే.

ఆ రోజుల్లో సుందరాచారి 'కొలిమి' నన్న బాగా ఆకర్షించేది. పలుగులూ, కొడవళ్నా నాగలి క్రులూ ఇవన్నీ బహు నేర్చుగా అక్కడ తయారయ్యేవి. సుందరాచారి కొడుకు శేషాచారి నేనూ ఒకే తరగతి. తండ్రి ఇనుముని ఎరగా కాల్పి పనిముట్లు చేస్తుంటే శేషాచారి ఇంతలావు 'సుత్తి' తో వాటిని కొడుతూ వుండటమో, లేక 'తిత్తి' ఆడించటమో చేస్తూ వుండేవాడు. కొలిమిలోంచి రవ్యలు రవ్యలుగా ఇనుపరజనూ, నిప్పుప్పి ఎగురుతుంటే చూడ్డం భలే బాధుండేది. ఓసారి నేనూ 'తిత్తి' ఆడిద్దామని ఉత్సాహపడితే, "అమ్మాయిగారమ్మాయిగారూ, మీరు బ్రేమ్ముల పిల్లలు. ఇట్టా తిత్తి ఆడించారని తెలిస్తే నానోటికాడి కూడు పోద్ది. మీకు దండవెడతాగానీ, దూరంనించి చూడండి!" అన్నాడు.. రెండు చేతులూ ఎత్తి దండం పెడుతూ.

ఇదో పెద్ద చికాకైపోయింది. కుమ్మరి నరసింహులు ఇంటికెళ్లి సార తిప్పుతానన్న ఇలాగే చేతులెత్తాడు.

వడంగి నాగాచారి ఇంట్లో 'బాడితే' పట్టుకుని చెక్కుతానన్న ఇదేగోల.

బ్రేమ్ముల పిల్లలు. బ్రేమ్ముల పిల్లలు.

తిక్కపుట్టి ఇదే విషయం మా నాన్నతో చెప్పాను. ఆయన ఒకటే నవ్వు! మా అమ్మ మాత్రం, "వాళ్నింటికి వీళ్నింటికి తిరుగుతాపుటే భడవా? అంటూ సాంటూ ఉండఫ్ఫర్లా? ఇంకోసారి వాళ్నిశ్శకి పోతే కాళ్నా విరగ్గట్టి గదిలో కూచోబెడతా!" అంటూ ఇంతెత్తున లేచింది. ఈ పెద్దవాళ్నందరూ ఇంతే. పిల్లల్ని కనడమేగానీ, వాళ్నకి చిన్నచిన్న సరదాలుంటై అని ఎందుకర్చం చేసుకోరో!

అయిదోతరగతి కొచ్చేసరికి చట్టిముక్కు జోగారావూ, క్రిరుచెప్పుల మధూ, మెల్లకక్క పార్వతీశం, ఇంకా డొంకాడ వెంకటావూ, మద్దిమత్తెన సుభాష్ బోసూ వీళ్ళందరూ పరిచయమై నా ప్రాణ స్నేహితులైపోయారు.

వీళ్ళతో కలిసి మావిడితోటల్లోనూ, అరటితోటల్లోనూ దొంగతనాలు చేసి మామిడి ముక్కలూ అరటి పళ్ళా 'మెక్కటం' నేర్చుకున్నా.

తోటమాలిని 'బురిడి' కొట్టించడంలో పార్వతీశంగాడు మహా నేర్పరి. జోగారావుగాడు గురిచూసి కొట్టాడంటే చిటారు కొమ్మ మిది కాయ్యెనా రక్కున నేలమీద రాలాల్సిందే

వెంకటావూ, సుభాష్గాడూ కబడ్డిలో కింగులు. 'దొంగ' కూతెండుతూ జనాన్ని ఎలా మాయ చెయ్యాలో పెర్చిక్కగా నాకు నేర్చేశారు. అందుకే కూత అగినా, 'ఆగనట్టు' ఎలా నటించాలో బ్రహ్మండగా నేర్చుకున్నాను.

కబడ్డిలో నన్న పట్టడం ఎవడికి సాధ్యమయ్యేదిగాదు. కాళ్ళకి చేతులకీ నూనె పూసుకుని మరీ బరిలో దిగేదాన్ని మామూలుగా తలకి నూనె రాసుకోడం నాకు చికాకు. అయితే 'అట' వుండే రోజుల్లో మాత్రం జట్టుకి దిట్టంగా నూనె పట్టించి, ఆ నూనెనే కాళ్ళకి చేతులకీ పూసుకునేదాన్ని.

పల్లెటూళ్ళల్లో ఏ విషయమైనా క్షణాల్లో అందరికి తెలిసిపోయేది. నా విషయంలో అయితే మరినూ! "మగిపిల్లల్లో ఆటలేమిటే నీకూ? అసలు నీకు బుద్ధుందా?" అంటూ చెప్పలు వుడేటట్టు ఇంత పాడుగున నా చెప్పల్ని సాగదేసిది మా అమ్మ.

అసలు.., ఆటలాడుకోవటానికి ఆడా మగా తేడాలేమిటీ? పోనీ, ఆడిపిల్లల్లో ఆడుకుందానూ అంటే వాళ్ళంతా తొక్కుడు చిళ్ళలూ, గచ్చకాయలూ, పులీ మేకా తప్ప మరొక ఆట ఆడరు. మహా అయితే తాటాకుల్లో బొమ్మలు చేసి వాటికి టైలరు సత్తిరాజుగాడి కొట్టోంచి తెచ్చిన గుడ్డపీలికల్లో బట్టలు కట్టి ముదినాపసానుల్లాగా బొమ్మల పెళ్ళిత్తు చేసేవారు. అంతేగాదు, 'మా అమ్మాయిని మీ బిడ్డలాగా బాగా చూసుకోండొదినా. కంటి పాపలా పెంచాం' అని పెద్ద వాళ్ళని అనుకరిస్తూ వెధవ ఏడుపులూ! అందుకే వాళ్ళతో కలవాలంటే నాకు మహా చిరాకు.

మా అమ్మ మహా ప్రిట్టు. ఆదివారమేస్తే ఆ పనీ యూ పనీ చెప్పి నన్న కదల్నిచేందికాదు. నేను ఎందుకు వూరుకుంటానూ? "నాన్నా.. మీ ఆవిడ నన్న రాచి రంపాన పెడుతోంది. ఆదివారం కూడా ఆడుకోనివ్వదట. ఈవిడకి విడాకులిచ్చి మరో మంచి అమ్మని తీసుకురా!" అనేదాన్ని.

"ఎమన్నావే భడవా?" అంటూ మా అమ్మ నా మీదకి ఉరికి వచ్చినా, మా నాన్న మాత్రం," ఆదివారమన్నా ఆడుకోనివ్వకపోతే మరి దానికి కోపం రాదుటే? పోమ్మా.., నువ్వు ఆడుకో! అయితే తొందరగా వచ్చేయ్య!" అని నన్న బయటికి పంపించేవాడు.

ఓ ఆదివారం నాడు మేమంతా చిన్న చెరువు దగ్గరికి పోయాం. కరణంగారి పాలేరు గేదెల్ని కడుగుతున్నాడు. నేను చెర్లో దిగి, వాడు చూడకుండా ఓ గేద మీద కెక్కికూచున్నా. దాన్ని ఒడ్డు పట్టించడానికి రెండు కాళ్ళతో కాంతారావు గుర్రాన్ని తన్నినట్టు తన్నాను. అంతే! అది చరచరా బైటికొచ్చింది. కరణంగారి పాలేరు గుండెలు బాధకుంటూ "అమ్మాయిగారూ.. మీకు దండం పెడతా దిగండి. లేకపోతే ఊళ్ళోవాళ్ళ నన్న చరపేస్తారు." అంటూ ఏడుపు మొదలెట్టాడు. అది చూసి మా జోగారావుగాడు మహాత్మాపూంగా దానితోక మెలిపెట్టాడు. అది పరుగులంకించుకుంది చూడు, అలా ఇలాగ్గాదు. వీరపరుగు.. నాకు చచ్చేంత భయంవేసింది.

దూకాలంటే భయం. అది ఎగురుతూ పరిగెడుతుంటే ఒఱుకూ. రోడ్డుమీద వెళ్ళేవాళ్ళ ఆ గేదనీ, ఆ గేద మీద ఒఱుకుతున్న నన్న చూసి చచ్చేట్టు నవ్వుతూ ఈలలల్లో కేకల్లో గేదని ఇంకా బెదరగొట్టారు.

కొంతమంది పొపం ఆపాలని చూశారుగానీ అది ఆగలా. నాయనా.. అది మా ఇంటి ముందునించే పరిగెట్టటం.., మా అమృతన్ను చూసి లబోదిబోమంటూ వెంటపడటం, అమృతిని చూసిన ఖంగారులో నేను గేదెమీంచి కిందకి దూకటం, ఆ దూకడంతో కుడికాలు బెణకడం క్షణాల్లో జరిగిపోయింది.

అమృతపైట్లో 'నాలుగు' ఆ తరవాత పెడితే పెట్టిందిగానీ, నాకు 'గేదె స్వారీ' మాత్రం మహా నచ్చింది. ఆ తరవాత చాలాసార్లు గేదెలమీదక్కి స్వారీ చేశా! అది వేరే విషయం అనుకోండి.

వినాయకచవితి

కొన్ని విషయాలు మీకు ముందే చెప్పాలి. ప్రస్తుతం నా వయసు ఎంతని అడక్కండి. నేను సీతనే గానీ అప్పటి గౌను వేసుకున్న సీతని కాదు. ఆ సీతలోకి యా సీత 'స్వకాయ' ప్రవేశం చేసి రాస్తున్నదిది. పరకాయం అంటే ఇతరుల శరీరం. పరకాయం అంటే నా శరీరంలోకి నేనే దూరాను. ఎలా? మనసులో దూరి, అప్పటి విషయాలన్నీ బైటికి లాగి మీకు వివరిస్తున్నానన్నమాట. ఇదేం ఊంకతిరుగుడూ అంటారా? ప్రస్తుతం ఇట్లా మాట్లాడితేనే 'మేధావి' వర్ణం గౌరవిస్తుంది. కానీ అప్పటి సీతకి మేధావులో పనిలేదు. సరే! అప్పట్లో ఆడపిల్లంటే 'గుండెల మీద కుంపటిలాంటిది.' ఆపులకీ, గేదలకీ, కుక్కలకీ, పిల్లలకీ కూడా, ఆడపిల్ల మీద పుస్తన్ని రిష్టిక్షన్ వుండేవికాదు. ఆడపిల్లంటే అందరికీ జడవాల్సిందే కొన్ని కామెంట్లు చిత్తగించండి.

"నమృత ఆడపిల్లవి." (రోజుకో పదిసారైనా గుర్తు చేస్తారన్నమాట)

"ఆడపిల్లలు ఆడపిల్లలతోనే ఆడుకోవాలి!" (మరి మగాడ్చి ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకున్నారో చెప్పరు)

"ఆడపిల్లగా పుట్టినందుకు కాస్త సిగ్గా - శరం ఉండాలి!"

(సిగ్గ అంటే తెలుసు. మరి 'శరం' అంటే? బహుశా హిందీ 'షర్మ' శరం అయిందా?)

"ఎవిటా వికవికలూ పకపకలూ? నమృత నాలుగు విధాల చేటు!" (అంటే నవ్వడం కూడా వాళ్ళిష్టమే! గిన్నెలు దొర్లిపడ్డట్లు వాళ్ళు నవ్వొచ్చుకానీ, పెళ్ళికాని ఆడపిల్లలు నవ్వకూడదన్నమాట.)

"నవ్వే ఆడదాన్నీ ఏడిచే మొగాడ్చి నమృతుడు!" (అంటే ఆడది ఎప్పుడూ దిగాలుగా మొహం పెట్టుకుని ఏడుస్తూ ఉంటే నమృతిలిగానీ, నవ్వితే నమృతుడన్నమాట.. తస్మాత్ జాగ్రత్త!)

ఇవన్నీ మాట్లాడేది ఆడవాళ్ళే. అదేరో చైనాలో మావో సూక్తుల్లాగా ప్రతిరోజూ మా అమృత నోట్లోంచి యా సూక్తులు వినక నాకు తప్పేదికాదు. వింటున్న కొద్దీ నాకు పంతం పెరిగి ఇంకా రెచ్చిపోయి ఇంకా జలాయిగా తిరిగేదాన్ని. "కుదరదూ.. ఇంట్లోనే ఆడుకో!" అనేది మా అమృత.

అమృతీకి నాన్నకి నేనొక్కత్తినే కూతుర్చి. ఒక్కత్తినే కూర్చుని ఏమాడుకుంటాను. ఆ మాత్రం ఆలోచన అమృతనే యా 'ఫున' పదార్థాలకి ఎందుకుండరో!

వినాయకచవితి అంటే నాకు మహా ఇష్టం. చక్కగా ఓ గోని సంచీ బుజాన వేసుకుని, తెల్లారు రుమామునే నా ఫ్రెండ్స్తో బయల్సేరేదాన్ని. మొదట ఉప్పరిగూడం మీదుగా భట్టువారి గూడం చేరేవాళ్ళం. అక్కడ రోడ్డుపక్కనే ఓ పెద్ద వెలగచెట్టు, "రండి పిల్లలూ!.. పోయిగా కాయలు కోసుకోండి! పుత్రి కావాలా! ఓకే! అదీ రెడీ!" అని పిలుస్తున్నట్టుగా వుండేది.

చెట్లొక్కడం మహావిద్య ఏం కాదుగానీ, వెలగచెట్లూ, ములగ చెట్లూ ఎక్కడం మాత్రం చాలా చాలా కష్టం. అవి మహాపేతును. ‘టుపుక్కున’ విరుగుతాయి. జాగ్రత్తగా లేకపోతే నడ్డిని నారాయణుడు కూడా బాగుచెయ్యలేదు. ఆ రెండు చెట్లూ ఎక్కాలంటే మహానైపుణ్యం కావాలి.

మధూగాడు ఆ విషయంలో మహా ఎక్కిపర్చు. కోతిలా చుల్లగ్గా ఎక్కేసేవాడు. అయితే పెద్ద పెద్ద కాయలన్నీ మొదట వాడి సంచిలోనే వేసుకునేవాడు.

వాడ్ని ఏమార్పి క్షూణాల్లో వాడి సంచిలో వుండే పెద్దకాయల్ని నా గోనె సంచిలోకి మార్పి పారేసేదాన్ని ఇంటికెళ్ళాక అన్ని చిన్నకాయలే వుంటే, ‘ఇదేంటని’ వాడు రగిలిపోయి నాతోనే చెప్పుకునేవాడు.

వెలగపుత్రీ కాయలూ కోశాక, బాలువారి గూడెంకి పోయేవాళ్లం. మధ్యలో చిన్న చిన్న గుట్టలూ అవి వుండేవనుకోండి. ఆ చుట్టుపక్కలే ఉమ్మెత్తపూలూ, గరికా ఉమ్మెత్తకాయలూ, రేక్కాయలూ, గస్సేరుపూలూ గోరింటపూలూ ఇంకా పేర్లు తెలియని రకరకాల పూలూ ఆకులూ కోసుకునేవాళ్లం. పరిక్కాయలూ, రేక్కాయలూ, పులిచేరు పళ్ళు ఇషన్నీ దొరికితేచాలు, మా నోళ్లలో పసందుగా నలిగేవి. యా పూలూ పుత్రీకోయటంలో కూడా గిల్లికకజ్ఞాలుండేవి.

సపోజ్.. ఓ ఆకు అందంగా కనిపించిందనుకోండి. కోసేదాన్ని.

”అదెందుకూ? అది వినాయకుడికి ఇష్టం వుండదు. దాన్ని పూజకి వాడకూడదు!” అనేవాడు పార్యతీశంగాడు.

”నీదుట్టి మట్టిబుర్! వినాయకుడికి అత్యంత ప్రీతిపాత్రమైన ఆకు ఇదే యా ఆకులో పూజచేస్తే పెద్దయూక కలెక్టరవడం గ్యారంటీ!” అనేదాన్ని.

భేమ్మల పిల్లనిగదా! చచ్చినట్టు నమ్మేవాళ్లు.

”ఒరే మధూ! సీతాఫలాలు గణపతికి చాలా ఇష్టం. అంతేకాదు. యా రోజున ఎవరైతే ‘కశ్చ బాగా విచ్చుకున్న ‘సీతాఫలాల్ని బ్రాహ్మణ బాలికలకి ఇస్తారో.. వాళ్లకి సంవత్సరం అంతా తిరుగుండదు. అప్పేశ్వర్యాలూ కలుగుత్తే!” అని గంభీరంగా అనేదాన్ని.

”దీన్ని నమ్ముకురౌయ్!.. నోరు తెరిస్తే అన్ని అబద్ధాలే!” మధూగాడ్డి జోగారావుగాడు పోచురించేవాడు.

”హూ! కావాలంటే చెన్నావరుఖుల శాస్త్రగార్చి కనుక్కో. మొన్న ఆయన స్వయంగా ఎవరితోనో చెచితే నేను స్వయంగా విన్నాను. ఒరే మధూ ఇప్పుడా కశ్చ విచ్చిన సీతాఫలాలు నాకేస్తి నువ్వేక్కడ గొప్పవాడ్డివై పోతావో అని యా జోగ్గాడికి కుశ్చ. నీ ఇష్టం. వినాయకచవితి పూజకోసం సీతాఫలాల్ని ‘సీత’ అనే పేరున్న బ్రాహ్మణ పిల్లకి ఇస్తే వచ్చే పుణ్యం అనంతం!” చాలా గంభీరంగా మొహం పెట్టి అనేదాన్ని. డోటందుకూ? బెస్ట్ సీతాఫలాలు వెంటనే వాడి గోనెలోంచి నా గోనికి ఆటోమేటిగ్గా ట్రాన్స్‌ఫర్మేచ్యూలో యేవి.

ఆ రోజుల్లో ఆరోడ్డన్నీ మట్టిరోడ్డు. ఎడ్డ బశ్చ తిరిగేవి గనక రోడ్డుకి ‘గాళ్లు’ పడేవి. ఇహ పాములైతే.. ఓహ్.. లెక్కలేనన్ని. నాగుపాములూ, కట్టపాములూ, రక్కపింజరులు, నూనె పలుగుడు పాములూ, ఇంకా ఇంత పాడుగు బురరగొడ్డూ, జెరిగొడ్డూ, గోధుమ తాచులూ, చెట్లమీద కొమ్మమీద నించి ఇంకో కొమ్మ మీదకి ఎగిరే పసిరిక పాములూ ఓహ్.. ఎన్ని రకాలో.

రైతులకి కనబడినా వాటిని వదిలేసివారేగానీ చంపేవాళ్లుకాదు. ఇంటికి వచ్చిన పాముల్ని విడిచేవాళ్లుకాదు. జనాల్లలోకి వచ్చిందంటే చచ్చిందే కొండ చిలవల్ని కూడా నేను చూశాను.

ఈ పుత్ర సేకరణలో ఏదైనా పాము కనిపేస్తే వెంటనే దండం పెట్టేవాళ్లం. నాగుపాము కనిపేస్తే పండగే! ఎందుకంటే, నాగుపాముకి దండం పెడితే చదవకపోయినా పరీక్షలు పాసైపోతామన్న గాలి నమ్మకం. నాగుపామే కాదనుకోండి, ఏ పాముకి దండం పెట్టినా ఎంతో కొంత లాభం ఉంటుందికదా మరి.

తొమ్మిదింటికో తొమ్మిదిన్నరకో నకనకలా డుతూ ఇళ్ళకి చేరేవాళ్ళం. అంతకుముందు రోజే మేదరి కేశవరావు దగ్గర్లించి కొత్త విగ్వాం తెచ్చేవాళ్ళం. ఎంతా, పాలవెల్లి అణాస్తర, కుమృరి నరసింహులు అమృ పోసే మట్టి వినాయకుడి విగ్వాం బేడ. చిన్నదఱుతే అణా. కుదిరితే ఉపాధ్యాయుల వాళ్ళ తోటలో నేనూ నా స్నేహితులూ సామూహిక దొంగతనం చేసి అరిటిపశ్చ కొట్టు కొచ్చేవాళ్ళం.

"ఒసే సీతా! నీ ఫైండు మధూగాడ్చి ఒకసారి తీసుకురావే! వాడ్చి చూసి ఎన్నాళ్లయిందో!" అని మా అమృ చవితికి ముందురోజు అనేది.

అవిడ అత్తిప్రేమకి అథరం నాకు తెలుసు. మా కొబ్బరి చెట్లు ఎక్కుంచి కాయలు దింపించాలని అవిడ ప్పాను. మధూగాడు చెట్లు మహో హుషారుగా ఎక్కగలడని ఆవిడకి తెలుసు.

"వాడు చాలా పనిలో వున్నాడు. రామో!" అని కావాలనే అనేదాన్ని.

"హూ! పేధ నీ ఫైండంటావుగా! పిలిస్తే రాడూ?" ఆవిడ రెట్లించేది. ఏం చేస్తాం! పిలవగానే వాడొచ్చి, చకచకా చెట్టుక్కి కొబ్బరికాయలు దిరిపేవాడు. వాడికి నాలుక్కాయలిస్తే ఏంపాయే? ఉపూ! ఏ బెల్లం ముక్కే అరిశముక్కే చేతిలో పెట్టేదిగానీ కొబ్బరికాయలు మాత్రం ఛస్తే ఇచ్చేది కాదు. మహో పీనాసిది.

ఆ మాటే మా నాన్నతో చెప్పేదాన్ని. ఆయన నవ్వీ నవ్వీ, పదిసార్లు ఆ మాటే మా అమృకి విసబడేటట్లు మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పించుకునే వాడు. పదింటికల్లా పూజకి అన్నిరెడీ!

ఆ పండగలో నాకు సచ్చని ఏకైక అంశం తలంటు, ఇప్పుడైతే ఘాంపూలూ గీంపూలూ వున్నాయిగానీ, అప్పుడు కుంకుడు కాయలే గతి. కళ్ళల్లో ఒక్క చుక్క కుంకుడు రసం పడిందా - అంతే సంగతి. కళ్ళు ఎరబడి, నీళ్ళుకారుతూ మంటతో పిచ్చేక్కేది.

"కళ్ళకి మంచిదే వెరిమొహమా!" అని మా అమృ ఎన్ని సన్నాయి నొక్కలు నొక్కినా, మంట మనగ్గానీ అవిడకి కాదుగదా!

చచ్చి చెడి ఆ తలంటయ్యాక 'కొత్తగాను' వేసుకునే అతి ముఖ్యమైన సందర్భం వచ్చేది.

అసలా 'గాను' రెడీకావడానికి ఎన్ని కష్టాలో!

ఎప్పుడు నాకు కొత్త బట్టలు కొన్నా మా అమృమాటే సాగాలి. ఆవిడ తీరిగ్గా 'జల్లిపల్లి' వారి బట్టల దుకాణంలోనే బట్టల్ని 'ఎంపిక' చేసిది. ఆవిడ సెలక్కు చేసిన రంగులూ డిజ్జెన్స్ నాకు చచ్చినా నచ్చేవికాదు. అలాగే నేను దేన్ని సెలక్కు చేసినా ఆవిడ ఆ 'తాను' మంచిదికాదనో 'మన్మిక' వుండదనో రిజక్కు చేసి నా నోరు మూయించేది.

మొత్తానికి ఇద్దరం రాజీకొచ్చి ఓ గుడ్డసెలక్కు చేసేసరికి గంటో గంటస్తరో పట్టేది.

అప్పట్లో 'రెడిమేడ్' దుస్తులు వుండేవి కాదు. ఉన్నా, మా పూళ్ళోకి అవి అప్పటికి అడుగు పెట్టులా.

వెంటనే ఆ గుడ్డని టైలరుకివ్వాలని నేనూ -

నాన్నగారికి చూపించాకే ఇస్తానని తనూ - గొడవపడేవాళ్ళం. ఇక్కడా ఆవిడే నెగ్గేది.

ఇక ఆ తరవాత టైలరు కియడం మరో ప్రహసనం.

నలుగురైదుగురు దర్శిలున్నా ముక్కుపొడి పీలే వెంక్కటావుకే ఇవ్వాలని ఆవిడనేది. వెంక్కటావు కొట్టు కాస్త పెద్దదేగాక, "వెంక్కటావు ఎండ సన్స్.. ఫేషన్ టైలర్స్" అనే బోర్డు, ఇక్కడ దుస్తులు అందంగా కుటుబడును అని ఓ సచ్చ టైలిలూ వుండేది. మిగతా వాళ్ళు ఎంత మంచి టైలర్లయినా వాళ్ళ పొపుకి బోర్డులు వుండేవి కావు. అదీ మా అమృ స్ట్రోటజీ.

ఆ వెంక్రూవు ఓ పట్టాన ఇచ్చేవాడుకాదు. రోజుగా పదిసార్లు కుట్టావా లేదా? ఇస్తావా ఇవ్వవా? అని నేను వాడి ప్రాణాలు తినేనేదాన్ని. అతను తీరిగ్గా ముక్కపొడి గాఢంగా పీల్చి.., "ఇస్తాళన్నగా అమ్మాయిగాళూ! తొందళెందుకూ?" అని జలుబొచ్చిన వాడిలా ముక్కేవాడు. ఆ ముక్కడు వింటే నాకు అరికాలి మంట నెత్తికెక్కిది.

అమ్మ సీతా! అరగంటలో కుట్టి ఇచ్చేస్తా సరేనా?" అంటే ఎంత మర్యాదగా ఉంటుందీ!

" అంత మాతం మర్యాద చూపిస్తే అసలు గొడవ రానేరాదుకదా.. ఏమనిన.."

(మళ్ళీకలుద్దాం)

Post your comments